Lietas Nr. A420310414
Lietas arhīva Nr. A42-00561-15/14

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2015.gada 12.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja Līga Hāzenfuse,
tiesnese Lolita Andersone,
tiesnese Sandija Audzere,

piedaloties piegādātāju apvienības SIA „Matthai Latvija", SIA „Tilts" un Vācijas uzņēmuma „Matthäi Bauunternehmen GmbH & Co. KG" pārstāvja SIA „Matthai Latvija" pārstāvjiem /pers. C/, /pers. D/, /pers.Z/,
atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Iepirkumu uzraudzības biroja pārstāvei /pers.V/, VAS „Latvijas Valsts ceļi" pārstāvim /pers.E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc piegādātāju apvienības SIA „Matthai Latvija", SIA „Tilts" un Vācijas uzņēmuma „Matthäi Bauunternehmen GmbH & Co. KG" pieteikuma par Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2014.gada 16.jūnija lēmuma Nr.4-1.2/14-167 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] VAS „Latvijas Valsts ceļi" (turpmāk arī – pasūtītājs) izsludināja atklātu konkursu „Valsts galvenā autoceļa A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robežā (Terehova) posma 83,00 – 96,60 km segas rekonstrukcija" (identifikācijas Nr. LVC 2013/152/KF) (turpmāk arī – Konkurss Nr.1) un atklātu konkursu „Valsts galvenā autoceļa A12 Jēkabpils – Rēzekne – Lūdza – Krievijas robeža (Terehova) posma 72,78 – 83,00 km segas rekonstrukcija" (identifikācijas Nr.LVC 2013/200/KF) (turpmāk arī – Konkurss Nr.2).
Minētajos konkursos kopīgu piedāvājumu saskaņā ar 2014.gada 18.februāra un 24.februāra vienošanos Nr.2014/01 un Nr.2014/06 „Par kopīgu dalību piegādātāju apvienības statusā" iesniedza SIA „Matthai Latvija", SIA „TILTS" un Vācijas uzņēmums „Matthäi Bauunternehmen GmbH & Co. KG".
Ar VAS „Latvijas Valsts ceļi" iepirkuma komisijas 2014.gada 13.maija lēmumu par konkursu uzvarētāju noteikta personu apvienība „LACB" un personu apvienība „ACBL".
Ar Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2014.gada 16.jūnija lēmumu Nr.4-1.2/14/167 (turpmāk arī – Lēmums) (*lietas 1.sējuma 22. – 34.lapa*) atļauts pasūtītājam VAS „Latvijas Valsts ceļi" slēgt iepirkuma līgumus ar Konkursa Nr.1 un Konkursa Nr.2 noteiktajiem uzvarētājiem.
Lēmumā secināts, ka pieteicējai nav nepieciešamā pieredze līgumu izpildei atbilstoši konkursu nolikumu 2.2.punktam, proti, pieteicēja konkursos ir pierādījusi savas kvalifikācijas atbilstību konkursos noteiktajām prasībām, balstot savu pieredzi uz koncernā „Rudolf MATTHÄI Industrie und Verwaltungsgesellschaft GmbH & Co" (turpmāk – Koncerns) esošajiem uzņēmumiem.

[2] 2014.gada 20.jūnijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts piegādātāju apvienības SIA „Matthai Latvija", SIA „Tilts" un Vācijas uzņēmuma „Matthäi Bauunternehmen GmbH & Co. KG" (turpmāk arī – pieteicēji) pieteikums par Lēmuma atcelšanu.
Pieteikumā norādīts, ka tā savas kvalifikācijas apliecināšanai Konkursā Nr.1 un Konkursā Nr.2 bija tiesīga uzrādīt Koncernā esošo uzņēmumu pieredzi, lai attiecīgi kvalificētos konkursos. Līdz ar to tās piedāvājumi tika noraidīti nepamatoti un Lēmums ir atceļams.

[3] 2014.gada 4.jūlijā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos Iepirkumu uzraudzības birojs (turpmāk arī – IUB) pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[4] 2014.gada 13.augustā saņemtajos rakstveida paskaidrojumos VAS „Latvijas Valsts ceļi" pieteikumu neatzīst un uzskata par nepamatotu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.
Papildus paskaidrojumā norādīts, ka līgumi ar Konkursa Nr.1 un Nr.2 uzvarētājiem jau ir noslēgti.

[5] Tiesas sēdē piegādātāju apvienības pārstāvji pieteikumu uzturēja. Papildus paskaidroja, ka lietā ir principiāls strīds, ka piegādātāju apvienības piedāvājumā nav norādīti trīs Vācijas uzņēmumu reģistrācijas numuri. Piegādātāju apvienības pārstāvju ieskatā uz šo lietu nav attiecināms Koncernu likums un nav piemērojams Publisko iepirkumu likuma 42.pants. Norādīja, ka problēmas risināšanai pasūtītājam bija jāizvēlas citi tiesiskie mehānismi vai jālūdz precizēt piedāvājumu, kā arī, ka atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas secinātajam Koncerna izveide pierāda, ka pieredze tiek nodota no viena uzņēmuma citam. Piegādātāju apvienības pārstāvji paskaidroja, ka pieredzi pierāda pieteicēju vienošanās par kopīgu dalību iepirkumā, koncerna apliecinājums, izdruka no Vācijas reģistra. Piegādātāju apvienības pārstāvji izteica šaubas par pasūtītāja pieaicinātā pārstāvja /pers.E/ tiesībām pārstāvēt

pasūtītāju tiesvedības procesā.

[6] Atbildētājas pārstāvji tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos minētajiem argumentiem.

Pasūtītāja pārstāvis norādīja, ka pieteicēju pārstāvju atsauces uz Eiropas Savienības tiesas spriedumiem nav pareizas. Paskaidroja, ka piedāvājumā netika ietverta informācija par kvalifikāciju un to, kā kvalifikācija tiks nodota, no piedāvājuma nebija iespējams izsecināt par koncerna būtību, tāpēc pasūtītājs vērsās pie Vācijas kolēģiem pēc papildu informācijas. Pēc informācijas saņemšanas tika secināts, ka diviem no trim uzņēmumiem nav saistības ar uzņēmumu „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 401. Attiecībā uz koncerna mātes uzņēmumu norādīja, ka tas meitas sabiedrībām norādes dod pastarpināti, tā mērķis ir peļņas gūšana. Paskaidroja, ka lietā nav dokumentu, ka mātes sabiedrība būtu informēta par konkrēto iepirkumu, nav apliecinājusi resursu nodošanu.

IUB pārstāve tiesas sēdē paskaidroja, ka IUB pienākums bija pārbaudīt pasūtītāja rīcības tiesiskumu. Norādīja, ka Konkursa nolikuma 2.2.punkta mērķis bija pārliecināties par personas, kas iesaistītas līguma izpildē, pieredzi. Paskaidroja, ka pieteicēju pieteikums netika noraidīts tādēļ, ka nebija norādīti uzņēmumu reģistrācijas numuri, bet gan tādēļ, ka nebija norādīta uzņēmumu, uz kuriem pieteicēji balstās, pieredze līgumu izpildē.

Motīvu daļa

[7] Tiesa, uzklausot lietas dalībniekus un izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[8] Atbilstoši pasūtītāja sniegtajai informācijai iepirkuma līgumi jau ir noslēgti – ar atklātā konkursa „Valsts galvenā autoceļa A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robežā (Terehova) posma 83,00 – 96,60 km segas rekonstrukcija" (identifikācijas Nr. LVC 2013/152/KF) uzvarētāju līgums noslēgts 2014.gada 1.jūlijā (līgums Nr.LVC/2014/3.1.1/10/KF), savukārt ar atklātā konkursa „Valsts galvenā autoceļa A12 Jēkabpils – Rēzekne – Lūdza – Krievijas robeža (Terehova) posma 72,78 – 83,00 km segas rekonstrukcija" (identifikācijas Nr.LVC 2013/200/KF) uzvarētāju līgums noslēgts 2014.gada 25.jūnijā (līgums Nr.LVC2014/3.1.1/11/KF).

Administratīvā procesa likuma 70.panta trešā daļa noteic, ka administratīvais akts ir spēkā tik ilgi, līdz to atceļ, izpilda vai vairs nevar izpildīt sakarā ar faktisko vai tiesisko apstākļu maiņu.

Attiecinot minēto tiesību normu uz izskatāmo gadījumu, secināms, ka pasūtītāja lēmums par uzvarētāja noteikšanu ir zaudējis spēku, jo pasūtītājs ir Lēmumu izpildījis – līgumi ir noslēgti. Līdz ar to pieteicējiem ar savu piedāvājumu vairs nebūs iespējams uzvarēt konkursos un prasījums konkrētajā lietā var būt tikai par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku, nevis Lēmuma atcelšana.

[9] Ar pasūtītāja lēmumu pieteicēju piedāvājums noraidīts kā neatbilstošs Konkursa Nr.1 un Konkursa Nr.2 kvalifikācijas prasībām, kam piekritis arī IUB. Secināts, ka pieteicējiem nav nepieciešamās pieredzes, lai kvalificētos konkursos, kā arī nav pierādīta attiecīgu resursu iesaiste slēdzamo līgumu izpildē. Tādējādi lietā ir strīds par to, vai vienas koncernā ietilpstošas sabiedrības iepriekš gūtā pieredze ir uzskatāma par piemītošu jebkurai no koncernā ietilpstošām sabiedrībām.

[10] Publisko iepirkumu likuma mērķis atbilstoši šā likuma 2.pantam ir nodrošināt iepirkuma procedūras atklātumu; piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem; valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku. No minētās tiesību normas tiesa secina, ka likumā paredzētās iepirkumu procedūras pamatā ir vērstas uz to, lai, ievērojot apstākļus piegādātāju brīvai konkurencei, valsts un pašvaldību līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot pasūtītāja risku, pasūtītājs varētu izvēlēties labāko jeb tā interesēm atbilstošāko piedāvājumu.

Publisko iepirkumu likuma 56.panta pirmā daļa noteic, ka atklātā konkursā pasūtītājs atlasa pretendentus saskaņā ar izvirzītajām kvalifikācijas prasībām, pārbauda piedāvājumu atbilstību konkursa nolikumā noteiktajām prasībām un izvēlas piedāvājumu vai piedāvājumus saskaņā ar izraudzīto piedāvājuma izvēles kritēriju.

Savukārt Publisko iepirkumu likuma 37.panta pirmā daļa paredz, ka pasūtītājs atlasa kandidātus un pretendentus saskaņā ar šā likuma 40., 41., 42., 43. un 44.pantā noteiktajām kvalifikācijas prasībām, pārbauda piedāvājumu atbilstību iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām un izvēlas piedāvājumu vai piedāvājumus saskaņā ar noteikto piedāvājuma izvēles kritēriju.

Tātad pasūtītājam nenoliedzami ir rīcības brīvība pretendentiem izvirzīt konkrētas prasības, kādas tas uzskata par būtiskām, lai tiktu saņemts kvalitatīvs pakalpojums.

[11] Konkursu kvalifikācijas prasības, kas abos konkursos ir identiskas, noteiktas konkursu nolikumu 2.pielikumā.

Saskaņā ar šā pielikuma 2.2.punktu pretendentam iepriekšējo piecu gadu laikā jābūt pieredzei būvdarbu veikšanā, kas atbilst šādām prasībām: a) pabeigtiem vismaz diviem autoceļu vai valsts galveno vai reģionālo autoceļu maršrutos esošo ielu vai līdzīgas nozīmes autoceļu citā valstī būvdarbu līgumiem, katrs vismaz 6 000 000 *euro* (..), b) pabeigts specifiskais darbs (..); c) darbi pabeigti uz valsts galvenā vai reģionālā autoceļa (..). Pēc komisijas pieprasījuma pretendentam jāiesniedz būvdarbu veikšanu apliecinoši dokumenti *(lietas 1.sējuma 94., 141.lapa).*

[12] No lietas materiāliem izriet, ka vienošanās par personu apvienības dalību Konkursos ir slēgta ar uzņēmumu „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr.HRA 401 *(lietas 1.sējuma 17. – 21.lapa).* Tātad tieši „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr.HRA 401, ir viens no pieteicējiem, kas pretendēja uz uzvaru iepirkumā.

Lietā nav strīda, ka pieteicēji ir iesnieguši dokumentus, kas pierāda Konkursu nolikumu 2.2.punktā norādīto objektu izbūvi. Tomēr saskaņā ar iesniegtajiem dokumentiem Konkursa Nr.1 ietvaros būvdarbus objektā „Iidostas „Berlīne – Šonefelde" termināļa pievedceļu, reģionālo tranzītielu un privāto ielu izbūve" veica uzņēmums „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 401. Konkursa Nr.2 ietvaros iesniegtie dokumenti apliecina, ka autoceļa Nr.27 izbūvi posmā Cuxhaven – Bremerhaven veica uzņēmums „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 202511, bet valsts galvenā autoceļa Nr.28 posma rekonstrukciju veica uzņēmums „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 203758. Tādējādi konstatējams, ka Konkursa Nr.1 ietvaros uzrādītā objekta rekonstrukciju ir veicis viens no personu apvienības dalībniekiem - „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", bet Konkursa Nr.2 ietvaros uzrādīto objektu rekonstrukciju – citi uzņēmumi ar citiem reģistrācijas numuriem.

[13] Lietā nav strīda, ka visi šā sprieduma [12] punktā minētie uzņēmumi ir vienā Koncernā – Rudolf MATTHAI Industrie und Verwaltungsgesellschaft m.b.H & Co Kommanditgasellschaft - ietilpstošas sabiedrības. Pieteicēja uzskata, ka tādējādi tā savas kvalifikācijas apliecināšanai Konkursā Nr.1 un Konkursā Nr.2 bija tiesīga uzrādīt Koncernā esošo uzņēmumu pieredzi, lai attiecīgi kvalificētos konkursos. Savukārt

pasūtītājs un IUB uzskata, ka vienai koncernā ietilpstošai sabiedrībai automātiski nepiemīt citas sabiedrības pieredze, un pieteicēji nav pierādījuši, ka uzņēmumu „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 401, „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 202511, „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 203758. pieredze tiks izmantota konkursa rezultātā slēdzamo līgumu izpildē.

Līdz ar to turpmāk noskaidrojams, vai publisko iepirkumu kontekstā ir atzīstams, ka vienai koncernā ietilpstošai sabiedrībai automātiski piemīt citas sabiedrības pieredze.

[14] Saskaņā ar interneta vietnē esošo definīciju koncerns ir uzņēmumu apvienība, kurā ietilpst daudzu rūpniecības, tirdzniecības, finanšu u. c. nozaru uzņēmumi, kam formāli saglabājas juridiska patstāvība, bet kas faktiski ir pakļauti koncerna valdošās grupas vadībai un finanšu kontrolei. Koncerni tiek veidoti, lai iespējami mazinātu zaudējumus, kas var rasties atsevišķu nozaru konjunktūras svārstību dēļ, kā arī lai minimalizētu risku, stabilizētu koncernā ietilpstošo uzņēmumu peļņu, pārvietotu kapitālu uz perspektīvākām nozarēm, radītu t. s. ekonomiskās impērijas u. c. Koncerni var veidoties: 1) lielām sabiedrībām uzpērkot citu uzņēmumu akciju kontrolpaketes, kā rezultātā šīs lielās sabiedrības kļūst par kontrolakciju sabiedrībām; 2) noslēdzot līgumus par vadīšanu, īpašuma iznomāšanu, peļņas nodošanu *(skatīt http://termini.lza.lv/term.php?term=koncerns&list=koncerns&lang=LV)*.

Tātad no minētā secināms, ka koncernu uzņēmumi, lai arī formāli, ir juridiski patstāvīgi, un koncerna izveides mērķis ir iespējami mazināt zaudējumus, stabilizēt koncernā ietilpstošo uzņēmumu peļņu, pārvietot kapitālu uz perspektīvākām nozarēm. Tātad – finansiāli ieguvumi.

[15] Pieteicēji norāda, ka mātes sabiedrībai, kas konkrētajā gadījumā ir Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG, pieder 100 % kapitāla daļas Koncerna autoceļu izbūves uzņēmumu grupā Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG, meitas sabiedrības atrodas mātes sabiedrības pilnīgā īpašumā, meitas sabiedrību apvienošanās forma nodrošina uzņēmuma ekonomisko vienotību un maksimāli aizsargā koncerna mātes sabiedrību no eventuāliem zaudējumiem. Tiesa šo argumentu atzīst par pamatotu un norāda, ka nav šaubu par minētā Koncerna modeli. Tādējādi no minētā secināms, ka Koncerna izveides mērķis ir mātes sabiedrības ekonomiska aizsardzība, kā arī, ka Koncerns kā tiesību subjekts darbojas vienas – kontrolējošās (mātes) kompānijas interesēs. Taču minētais apstāklis neizslēdz, ka katrs uzņēmums ir neatkarīgs un patstāvīgs, kā arī nepierāda, ka mātes sabiedrība izmanto tos pašus darbaspēka un materiāltehniskos resursus, ko meitas sabiedrība.

No pieteicēju iesniegtajiem dokumentiem, ar kuriem pieteicēji apliecināja savu kvalifikāciju, izriet, ka katrā no uzradītajiem ceļu būves objektiem būvdarbu izpildītāja bija konkrēta Koncerna sabiedrība, nevis Koncerns kā tāds vai tā mātes uzņēmums. Minētais pamato tiesas secināto, ka katrs no Koncernā iesaistītajiem uzņēmumiem ir neatkarīgs un patstāvīgs. Līdz ar to secināms, ka nevis Koncerns ir uzkrājis prasīto pieredzi, bet konkrētas tā sabiedrības.

[16] Lai arī pieteicēji norāda, ka meitas sabiedrībai nav pietiekama rīcības brīvība, tiesas ieskatā minētajam faktam nav izšķirošas nozīmes. Minētais cita starpā nozīmē, ka meitas sabiedrības vārdā (izrīko darbaspēku, novirza materiāltehniskos līdzekļus) rīkojas mātes sabiedrības amatpersonas, nevis otrādi, tomēr automātiski nav atzīstams, ka meitas sabiedrības darbaspēks, materiāltehniskie līdzekļi, pieredze un kvalifikācija uzskatāmi par mātes sabiedrības vai cita uzņēmuma īpašumu.

[17] Pasūtītāja pieaicinātais zvērināts advokāts /pers.E/s atzinumā secina, ka katrs uzņēmums ir patstāvīgs subjekts, sabiedrības juridiskā pastāvība ir neatkarīga no tās pozīcijas, sabiedrības piederība kādam koncernam kā tā grupas sabiedrībai neko nemaina attiecībā uz tās kā sabiedrības juridisko patstāvību *(lietas 1.sējuma 184.– 195.lapa)*. Tiesas sēdē /pers.E/ norādīja, ka Koncerna komandītsabiedrībai, lai arī nav juridiska persona, tai piemīt tiesībspēja un rīcībspēja./pers.E/ ieskatā Koncerns kā tāds neko nevar nodot, jo viņam nav rīcībspējas, tā vārdā var rīkoties vienīgi mātes sabiedrība.

Uz līdzīgām pazīmēm norādīts arī pieteicēju pieaicinātā advokātu biroja atzinumā. No tā secināms, ka katram Koncernā esošajam uzņēmumam ir savi resursi. Atzinumā norādīts, ka sabiedrības juridiskā patstāvība ir neatkarīga no tās pozīcijas kā grupas sabiedrība un tās eventuālās iesaistes konsolidētā finanšu pārskata veidošanā *(lietas 2.sējuma 20. – 26.lapa)*.

Savukārt no lietas materiāliem konstatējams, ka Vācijā nepastāv vienots komercreģistrs. Vācijas ietvaros var pastāvēt vairākas juridiskās personas ar identiskiem nosaukumiem, katra no tām reģistrēta cita reģiona tiesas komercreģistrā. Visi minētie subjekti ir atsevišķas juridiskas personas: Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG, kas atrodas pilsētā Velten, reģistrācijas Nr.HRA 401; Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG, kas atrodas pilsētā Westerstede, reģistrācijas Nr.HRA 203758; Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG, kas atrodas pilsētā Leezen, reģistrācijas Nr.HRA 289; Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG, kas atrodas pilsētā Bremervorde, reģistrācijas Nr.HRA 202511; Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG, kas atrodas pilsētā Velten, reģistrācijas Nr.HRB 2358.

Tādējādi secināms, ka katram Koncernā iesaistītajam uzņēmumam ir savi resursi (arī pieredze), kas var tikt novirzīti citai sabiedrībai. Tomēr tas nenozīmē, ka vienai sabiedrībai automātiski piemīt citas sabiedrības pieredze. Kā noskaidrots augstāk, katra sabiedrība ir neatkarīga un patstāvīga, sabiedrības piederība kādam koncernam kā tā grupas sabiedrībai neko nemaina attiecībā uz tās kā sabiedrības juridisko patstāvību, kā arī katrā no uzrādītajiem ceļu būves objektiem būvdarbu izpildītāja bija konkrēta Koncerna sabiedrība, nevis Koncerns kā tāds vai tā mātes uzņēmums – tātad uzņēmumi ir darbojušies autonomi viens no otra. Līdz ar to vienai sabiedrībai atsaukties uz citas sabiedrības pieredzi kā uz savu nav pieļaujams.

[18] Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 42.panta trešo daļu piegādātājs var balstīties uz citu uzņēmēju iespējām, ja tas ir nepieciešams konkrētā līguma izpildei, neatkarīgi no savstarpējo attiecību tiesiskā rakstura. Šādā gadījumā piegādātājs pierāda pasūtītājam, ka viņa rīcībā būs nepieciešamie resursi, iesniedzot šo uzņēmēju apliecinājumu vai vienošanos par nepieciešamo resursu nodošanu piegādātāja rīcībā. Tātad no minētās normas izriet piegādātāja pienākums pierādīt, ka viņa rīcībā būs citu uzņēmēju resursi.

Šādu nostāju ir paudusi arī Eiropas Savienības Tiesa 2013.gada 10.oktobra spriedumā lietā C?94/12. Eiropas Savienības Tiesa secināja, ka ir pieļaujama vairāku komersantu iespēju apvienošanu, lai izpildītu līgumslēdzējas iestādes noteiktās minimālās prasības attiecībā uz iespējām, ja šī iestāde ir saņēmusi pierādījumus, ka kandidātam vai pretendentam, kas atsaucas uz viena vai vairāku citu juridisko personu iespējām, pēdējo minēto resursi, kuri ir vajadzīgi līguma realizācijai, faktiski būs pieejami (*sk. Eiropas Savienības Tiesas sprieduma lietā C-94/12 „Swm Costruzioni 2 SpA*, *Mannocchi Luigino DI" 33.punktu*).

Eiropas Savienības Tiesa spriedumā lietā C-389/92 nepārprotami norādījusi, ka mātes sabiedrībai jāspēj pierādīt, ka tai būs pieejami meitas uzņēmuma resursi, un tikai tādā gadījumā mātes sabiedrība nebūs izslēdzama no dalības publiskajā iepirkumā. Tiesa skaidrojusi, ka atsaukšanās uz ārējiem resursiem ir pakļauta zināmiem priekšnoteikumiem. Pasūtītājam ir jāpārbauda pretendentu piemērotība saskaņā ar regulējumā ietvertajiem kritērijiem. Šī pārbaude ir vērsta uz to, lai pasūtītājam būtu iespēja pārliecināties, ka uzvarējušais pretendents līguma izpildes laikā patiešām varēs izmantot tos resursus, uz kuriem tas atsaucas. Tādējādi, ja pretendents balstās uz uzņēmumiem, ar kuriem tas ir tieši vai netieši saistīts, tad neatkarīgi no šo saistību tiesiskā rakstura tam ir jāpierāda, ka faktiski būs pieejami to uzņēmumu resursi, kuri pašam nepieder un kuri ir nepieciešami līguma izpildei. Dalībvalsts

tiesas uzdevums ir novērtēt pierādījumus, kas šajā sakarā ir iesniegti (*sk. Eiropas Savienības Tiesas sprieduma lietā C-389/92 „Ballast Nedam Groep I" 17.punktu, sprieduma lietā C-176/98 „Holst" 28.–30.punktu*).

Ņemot vērā procesa dalībnieku argumentus, tiesa ir iepazinusies ar Eiropas Savienības tiesas 2014.gada 18.marta spriedumu lietā Nr.C-314/01 un 1997.gada 18.decembra spriedumu lietā Nr.C-5/97.

Eiropas Savienības tiesas 2014.gada 18.marta spriedumā lietā Nr.C-314/01 (turpmāk – lieta Nr.C-314/01) tiek analizēts direktīvas 95/50 regulējums attiecībā uz iespējām piedalīties publisko iepirkumu konkursā, balstot uzņēmuma iespējas veikt darbu ar resursiem, kas faktiski nepieder šim uzņēmumam, bet gan tā meitas uzņēmumiem. No lietas Nr.C-314/01 43.punkta izriet, ka Eiropas Kopienu padomes direktīva 95/50 vispārīgi nosaka aizliegumu izslēgt pretendentu no publisko iepirkumu konkursa tikai balstoties uz to, ka pretendents piedāvā izmantot resursus, kas nepieder viņam pašam, bet gan tā meitas uzņēmumam. Vienlaikus no 44.punkta izriet, ka pienākums gulstas uz pašu pretendentu, kas paļaujas uz meitas uzņēmuma resursiem, pierādīt, ka pretendentam faktiski ir pieejami šie resursi, kas obligāti nepieciešami līguma izpildei.

Savukārt no pieteicējas norādītā Eiropas Savienības tiesas 1997.gada 18.decembra sprieduma lietā Nr.C-5/97 (turpmāk – lieta Nr.C-5/97) 13.punkta izriet vispārīgs pienākums meitas uzņēmumam pierādīt savu spēju darboties mātes uzņēmuma labā un gadījumā, ja mātes uzņēmums piesakās konkursam, atsaucoties uz meitas uzņēmumu resursiem un pieredzi, konkursa pārbaudes laikā, ir jāpierāda šā meitas uzņēmuma spēja izpildīt konkursa līguma noteikumus.

Tādējādi no Eiropas Savienības tiesas spriedumiem izriet, ka pretendentam, kas konkrētajā gadījumā ir pieteicēji, ir pienākums pierādīt faktisku mātes uzņēmuma un citu meitas uzņēmumu resursu pieejamību pieteicējai. Līdz ar to pasūtītāja un IUB atsauces uz Publisko iepirkumu likuma 42.pantu ir pamatotas.

[19] Pieteicēji uzskata, ka to pieredze Konkursa nolikuma 2.2.punktā norādīto būvdarbu izpildē ir pierādīta ar pieteicēju vienošanos par kopīgu dalību iepirkumā *(lietas 1.sējuma 17. – 20.lapa)*, Koncerna apliecinājumu *(lietas 1.sējuma 39. – 40.lapa)*, izdruku no Vācijas reģistra. Tomēr tiesa šim apgalvojumam piekrist nevar.

[19.1] Kā tika norādīts augstāk, vienošanās par personu apvienības dalību Konkursos ir slēgta ar uzņēmumu „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr.HRA 401 *(lietas 1.sējuma 17. – 21.lapa)*. Tātad tieši „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr.HRA 401, ir viens no pieteicējiem, kas pretendēja uz uzvaru iepirkumā. Savukārt tiesa konstatēja, ka Konkursa Nr.2 ietvaros uzrādīto objektu rekonstrukciju ir veikuši citi uzņēmumi ar citiem reģistrācijas numuriem. Tāpat tiesa konstatēja, ka viens uzņēmums nav tiesīgs apliecināt savu pieredzi ar cita uzņēmuma resursiem.

[19.2] 2014.gada 23.aprīlī pasūtītājam iesniegts Koncerna apliecinājums, ar kuru tas apliecina, ka ceļu būves uzņēmumi „Matthai Bauunternehmen" ir nodevuši un „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 401, un SIA „Matthai Latvija" ir pieņēmušas Koncerna ceļu būves būvkomersantu grupas pieredzi kā iespējas pildīt, koordinēt un vadīt būvprojektu realizāciju, kā arī kvalifikāciju un pieejamos resursus *(lietas 1.sējuma 39. – 40.lapa)*. Kā to norādījusi Eiropas Savienības tiesa spriedumā lietā C-389/92, tieši mātes sabiedrībai jāspēj pierādīt, ka tai būs pieejami meitas uzņēmuma resursi. Tātad no minētā nepārprotami izriet, ka pierādīšanas pienākums gulstas uz mātes sabiedrību.

Konkrētajā gadījumā pieredzes nodošanu ir apliecinājis Koncerns, nevis tā mātes sabiedrība. Tādējādi minētais apliecinājums nevar tikt uzskatīts par pierādījumu Publisko iepirkumu likuma 42.panta trešās daļas izpratnē.

[19.3] Savukārt izdrukas no Vācijas reģistra pierāda, ka visas minētās Koncerna sabiedrības ir atsevišķas juridiskas personas ar dažādiem reģistrācijas numuriem, un vienai ar otru nav nekādas saistības. Tāpat tiesa jau augstāk secināja, ka vienai sabiedrībai atsaukties uz citas sabiedrības pieredzi kā uz savu nav pieļaujams.

Tādējādi secināms, ka pieteicēji nav iesnieguši pierādījumus, ka uzņēmumu „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 202511, „Matthai Bauunternehmen GMbH&Co.KG", reģ. Nr. HRA 203758. pieredze tiks izmantota Konkursa rezultātā slēdzamo līgumu izpildē, līdz ar to nav izpildījuši Publisko iepirkumu likuma 42.panta trešās daļas prasības.

[20] Papildus minētajam tiesa sniedz vērtējumu par pieteicēju pārstāvju izteiktajām šaubām par /pers.E/ tiesībām pasūtītāju pārstāvēt tiesas sēdē.

No lietas materiāliem konstatējams, ka /pers.E/ pēc pasūtītāja lūguma ir veicis pētījumu par pieteicēju un ar tiem saistīto uzņēmumu juridisko statusu, uz ko pasūtītājs ir balstījies *(lietas 1.sējuma 184. – 195.lapa)*. Administratīvā procesa likums neaizliedz vienam un tam pašam pārstāvim uzņēmumam sniegt juridiskas konsultācijas iepirkuma procesa gaitā un pārstāvēt uzņēmumu tiesas sēdē.

Tiesai minētais atzinums nav saistošs, tiesa pati pēc savas iniciatīvas /pers.E/ atzinuma sniegšanai nav pieaicinājusi, tādējādi šis pētījums nav uzskatāms par eksperta atzinumu Administratīvā procesa likuma 181.panta izpratnē. Līdz ar to tiesa nekonstatē šķēršļus /pers.E/ pasūtītāju pārstāvēt tiesas sēdē.

[21] Tiesa sniedz viedokli par pieteicēju pārstāvju tiesas sēdē pausto argumentu, ka pasūtītājam bija jālūdz precizēt piedāvājumu.

Eiropas Savienības Tiesa norādījusi, ka, tiklīdz ir veikta kandidātu atlase un ir iesniegti to piedāvājumi, tos *principā vairs nevar grozīt* ne pēc līgumslēdzējas iestādes ierosmes, ne pēc kandidāta ierosmes. Vienlīdzīgas attieksmes pret kandidātiem princips un pienākums nodrošināt pārskatāmību, kas no tā izriet, šajā procedūrā nepieļauj nekādas sarunas starp līgumslēdzēju iestādi un kādu no kandidātiem. Ja līgumslēdzējai iestādei atļautu lūgt, lai kandidāts, kura piedāvājumu tā uzskata par neprecīzu vai neatbilstošu iepirkuma procedūras specifikāciju tehniskajām specifikācijām, sniedz paskaidrojumus šajā ziņā, pastāvētu risks, ka gadījumā, ja šī kandidāta piedāvājums beigās tiktu izvēlēts, varētu šķist, ka šī līgumslēdzēja iestāde ar to ir risinājusi konfidenciālas sarunas, kaitējot pārējiem kandidātiem, un ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu (*sk. 2012.gada 29.marta sprieduma lietā C-599/10 36.-37.punktu*).

Vienlaikus tomēr pasūtītāja pienākums nodrošināt brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret pretendentiem neizslēdz pasūtītāja tiesības izņēmuma gadījumos lūgt pretendentu precizēt tehniskajā un finanšu piedāvājumā iekļautos datus, ja tajos ir *acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas*. Uz minēto norādījusi arī Eiropas Savienības Tiesa, atzīstot, ka izņēmuma gadījumā ar piedāvājumu saistītie dati vietām var tikt laboti vai papildināti tāpēc, ka tos vienkārši acīmredzami ir nepieciešams precizēt vai lai novērstu acīmredzamas pārrakstīšanās kļūdas, ja vien šis grozījums neizraisa faktisku jauna piedāvājuma izteikšanu (*sk. turpat, 40.punktu*). Vienlaikus tiesa ir uzsvērusi, ka īstenojot rīcības brīvību, kas šajā ziņā ir līgumslēdzējai iestādei, tai pret dažādiem kandidātiem ir jāizrāda vienlīdzīga un lojāla attieksme, lai tās lūgums sniegt precizējumus piedāvājumu atlases procedūras beigās un ņemot vērā tās rezultātu nešķistu tāds, kas nepamatoti radījis priekšrocības vai nelabvēlīgu situāciju kandidātam vai kandidātiem, kuriem šis lūgums tika izteikts (*sk. turpat, 41.punktu*).

Konkrētajā gadījumā nav konstatējami tādi izņēmuma apstākļi, kuros būtu pieļaujama piedāvājumā iekļauto ziņu precizēšana. No piedāvājuma labi saprotams, ka pieteicēju pieredze balstīta uz trešo uzņēmumu iespējām. Pasūtītājs secināja, ka pieredzes nodošana nav pierādīta. Līdz ar to šādas „kļūdas" novēršana nav iespējama nekā citādāk, kā vien grozot jau iesniegto piedāvājumu un tādējādi faktiski iesniedzot jaunu piedāvājumu, kas nav pieļaujams. Pretējā gadījumā tiktu pārkāpts vienlīdzīgas attieksmes princips, nostādot pieteicējus ievērojami labvēlīgākā pozīcijā iepretim pārējiem

pretendentiem. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pasūtītājam nebija tiesiska pamata lūgt pieteicējiem precizēt piedāvājumu.

[22] Pamatojoties uz minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums, ar kuru atļauts pasūtītājam VAS „Latvijas Valsts ceļi" slēgt iepirkuma līgumus ar Konkursa Nr.1 un Konkursa Nr.2 noteiktajiem uzvarētājiem, ir tiesisks, savukārt pieteicēju pieteikums nav pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu un 289. – 291.pantu un Publisko iepirkumu likuma 85.panta otro daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt piegādātāju apvienības SIA „Matthai Latvija", SIA „Tilts" un Vācijas uzņēmuma „Matthäi Bauunternehmen GmbH & Co. KG" pieteikumu par Iepirkumu uzraudzības biroja Iesniegumu izskatīšanas komisijas 2014.gada 16.jūnija lēmuma Nr.4-1.2/14-167 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Hāzenfuse

Tiesnese L.Andersone

Tiesnese S.Audzere